

Lühhöfft, Jespersen, Øwist, Krag, C. C. Dahlerup og L. C. Dahlerup:

ad § 1. At af sidste Punktum udgaae Ordene: „Svovlstikker“, „Tjære“, „Sæbe“, „Soda“, „Kaffe“, „Kaffesurrogater“, „Sukker“, „Thee“, „Søm“, samt at der efter Ordet „Tobak“ sættes Komma og tilføies: „dog Cigarer ikke derunder indbefattede“.

Ordføreren (Ungsgaard): Den Sag, som her skal under Behandling, har den meget bestedne Titel „om Høkerhandel paa Landet“. Imidlertid har den givet Anledning til en stor Mængde Indsigelser fra forskjellige Egne af hele Landet. Jeg er som Ordfører i en noget exceptionel Stilling i denne Sag, da jeg hører til en Minoritet i Udvalget, som har havt ikke ringe Betænkkeligheder imod dette Lovforslag. Jeg har ogsaa gjort dette gjældende i Udvalget, men man har dog vedblevet at ønske, at jeg skulde overtage at være Ordfører; formodentlig har Udvalget stølet paa min Upartiskhed i denne Henseende, og jeg skal ogsaa bestræbe mig for, saavidt muligt, at være det. De Betænkkeligheder, som jeg har havt ved dette Lovforslag, grunde sig i Særdeleshed derpaa, at man har taget et Stykke af den almindelige Næringslovgivning og søgt at ordne det, uafhængigt af hele den øvrige Næringslovgivning. Dette kunde imidlertid endda gaae; men hvad der vækker endnu større Betænkkeligheder hos mig, er, at man har søgt at ordne denne enkelte Deel efter Principer, som ere aldeles forskellige fra dem, som nu gjælde i de andre Næringsforhold; og jeg troer ikke, at man, om man endog vil antage, at den almindelige Næringslovgivning vil blive ordnet efter fuldkomment liberale Principer, vil kunne gaae ind paa det, som ligger til Grund for denne Lov, hvorefter Handelen omtrent bliver aldeles fri. Hertil kommer nu, at der, som det er det Thing bekendt, er indkommet Protester og Indsigelser, man kan næsten sige fra alle Kjøbstæder og Borgerrepræsentationer, imod dette Lovforslag. Disse Protester og Indsigelser ere nu af meget forskellig Art, og jeg vil gjerne indrømme, flere af dem paaberaae sig Grunde, der al-

deles ikke holde Stik, men paa den anden Side kan man dog ikke nægte, at flere af de Grunde, der ere anførte i samme, have en ikke ringe Vægt, og kunde give Anledning til at underkaste Sagen en nøiere Drøftelse end den, som kan blive den tildeel i et Udvalg her i Thinget, der tilmed kun har kunnet have en meget kort Tid til at behandle Sagen, naar denne skulde kunne føres videre i den nærværende Session. Der er saaledes flere Punkter, som vel kunde fortjene at tages under Overveielse. Hertil hører navnlig Spørgsmaalet om Beskaffningen af det her omhandlede Erhverv; i denne Henseende er der jo en stor Forskiel imellem hvad der gjælder for Kjøbstæderne og hvad der her er foreslaaet for Landet, idet der her aldeles ikke er bestemt nogen Afgift. Da der nu desuden er stillet en almindelig Næringslovgivning i Udigt om ikke lang Tid, har jeg og et andet Medlem af Udvalget i disse Omstændigheder fundet Betænkkelighed ved at gaae ind paa det nærværende Lovforslag. — Paa den anden Side kan der anføres, at den fattige Deel af Landstanden har et billigt Krav paa at kunne faae sine Nødvendighedsartikler for en rimelig Betaling. Man kan ikke afvise dem, med at sige, at de kunne gaae til Kjøbstæderne og der indkjøbe, hvad de have fornødent; thi hvad enten de selv eller deres Koner eller deres vorne Børn skulle gaae til Kjøbstaden, undertiden et Par Miles Vej, saa medtager dette Tid, og denne Tid er for Arbejdsmanden og den fattige Almueklasse en Capital. Man kan heller ikke henvise dem til, at de kunne betale En eller Anden for at gaae de nødvendige Varer for dem; thi derved vilde de smaa Quantiteter, som de indkjøbe, blive meget fordyrede. Man kan heller ikke henvise dem til de Enkelte, som have Bevillinger til Høkerhandel paa Landet; thi det er kun en eller anden enkelt Person, som vel forstaaer at fordyre Varerne saaledes, at de blive langt kostbarere end ellers i Almindelighed. Det er altsaa et virkeligt Krav, den fattige Deel af Landalmuen har paa at kunne erholde deres Nødvendighedsartikler for en rimelig Betaling, og dette Krav opfyldes jo ved det Lovudkast, som her foreligger. Man kan heller ikke sige, at Kjøb-